

De Profeet Daniël

Tweegesprek tussen Gert van de Weerd en Henk Schouten

Aflevering 11: Daniël, hoofdstuk 10

Bijbelvertaling uit: Weerd, De Profeet Daniël

Daniël 10 vormt een onverbreekelijke eenheid Daniël 11 en 12. Hoofdstuk 10 is de aanloop naar de profetie van 11. Daarin wordt de ontmoeting tussen de profeet Daniël en hooggeplaatste hemelwezens beschreven, die hem, zo blijkt ons in hoofdstuk 11, de toekomst openbaren aangaande het volk Israël.

De Inhoud

Hoofdstuk 10 staat sterk in het kader van Het Messiaanse Rijk, **dat er niet kwam**, wat bevestigd wordt in hoofdstuk 11. Daar had namelijk een verslag **moeten** staan van een nieuw Israël, waarvan de beloofde Messias koning zou worden. Dat rijk zou, zo hebben de profeten voorspeld, het rijk van Salomo zelfs in glorie overtreffen. In plaats daarvan lezen we een verslag van dominante heidense koninkrijken, waarvoor Gods volk niet meer dan een speelbal blijkt te zijn.

Daniël 10:1

In het derde jaar van Kores (of: Cyrus), koning van Perzië, werd er een woord geopenbaard aan Daniël, aan wie de naam Beltsazar gegeven is. Dit woord was waarheid en ging over grote strijd. Hij begreep het woord en hij kreeg inzicht in het visioen.

Zoals we van Daniël gewend zijn begint hij zijn verslag met een duidelijke datering.

In het eerste jaar van Cyrus werd een decreet afgekondigd dat de Joden toestond om terug te gaan naar Kanaän. Slechts een betrekkelijk klein deel van het volk gaf gehoor aan de oproep en vertrok. Het zal wel enige maanden geduurd hebben, voordat men reisvaardig was, maar het staat vast dat de terugkeer reeds een feit was in **het derde jaar van Cyrus**, waarmee Daniël 10:1 opent. De profeet is dus niet met de ballingen meegetrokken.

Deze vertaling spreekt van **grote strijd**. Dat is onjuist; er staat in de grondtekst *langdurige verdrukking* en dat ziet op de inhoud van Daniël 11, die dat beschrijft.

Daniël 10:2-3

² ***In die dagen was ik, Daniël, drie volle weken aan het rouwen.***

³ ***Smakelijk voedsel at ik niet, vlees of wijn kwam niet in mijn mond, en mijzelf zalven deed ik helemaal niet, totdat die drie volle weken voorbij waren.***

De openbaring die in Daniël 11 wordt verslagen, blijkt van een zodanige inhoud, dat Daniël drie weken lang rouw bedrijft. Het moet dus wel een buitengewoon schokkende boodschap geweest zijn en dat was het ook. Want in de profetie die hij ontving en die vele komende eeuwen omspant, ontbreekt het herstel van Israël, zoals voorzegd door de profeten. Dat klopte dus niet met de verwachting die Daniël zelf koesterde, en op goede gronden, want de profeten hadden een herstel van Israël vaak voorzegd.

Daniël bedreef volledige rouw, als voor een dode. Dat blijkt wel uit de gedetailleerde opsomming van het rouwritueel. Wel, ... er was geen persoon overleden, wel een hoopvolle verwachting. Dat was het uitzicht op het Messiaanse Rijk. Want het volk Israël was niet massaal teruggekeerd naar Kanaän. Slechts ruim 42.000 hadden de reis aanvaard. Een kleine minderheid. De Rest bleef in Babel.

Daniël 10:4-6

⁴ ***Op de vierentwintigste dag van de eerste maand bevond ik mij aan de oever van de grote rivier, dat is de Tigris.***

⁵ ***Ik sloeg mijn ogen op en zag, en zie, er was een Man, gekleed in linnen, Zijn heupen omgord met het fijne goud uit Ufaz.***

⁶ ***Zijn lichaam was als turkoois, Zijn gezicht als het uiterlijk van de bliksem, Zijn ogen als vuurfakkels, Zijn armen en Zijn voeten als de glans van gepolijst koper en het geluid van Zijn woorden als het geluid van een menigte.***

De **man in linnen** is de Messias, Jezus Christus. Niet als eenvoudig mens, zoals bij zijn eerste komst op aarde. Hij is bekleed met hemelse heerlijkheid. Dat is iemand met een goddelijke uitstraling!

Daniël 10:7-8

⁷ ***Ik, Daniël, ik alleen zag dat visioen, maar de mannen die bij mij waren, zagen dat visioen niet. Er viel echter een grote verschrikking op hen en zij sloegen op de vlucht om zich te verbergen.***

⁸ ***Ik echter, ik bleef alleen achter. Toen ik dat grote visioen zag, bleef er in mij geen kracht over. Mijn gezonde uitstraling werd aan mij veranderd in verval en ik had geen kracht meer over.***

De verschijning van de hemelse persoon blijkt alleen voor de profeet Daniël zichtbaar te zijn. Zijn begeleiders kunnen Hem niet zien, maar ervaren wel zijn overweldigende majesteit. Zij zijn niet in staat deze invloeden te verwerken, noch te benoemen. Daarom vluchten zij weg en verbergen zich.

De profeet Daniël vlucht niet, maar ook op hem heeft de overweldigende verschijning een verlamme invloed.

Daniël 10:9-11

⁹ **Toen hoorde ik het geluid van Zijn woorden. En toen ik het geluid van Zijn woorden hoorde, viel ik in een diepe slaap op mijn gezicht, en met mijn gezicht op de grond.**

¹⁰ **En zie, een hand raakte mij aan en maakte dat ik bevend op mijn handen en knieën steunde.**

¹¹ **Hij zei tegen mij: Daniël, zeer gewenste man, let op de woorden die ik tot u spreken zal en ga staan waar u stond, want nú ben ik tot u gezonden. Toen hij dat woord tot mij sprak, ging ik bevend staan.**

Dan gaat de hemelse boodschapper spreken. Een machtige stem **als het geluid van een menigte** (vers 6. Het is de **mensenzoon**, Jezus Christus, die spreekt. Niet als een gewoon mens, zoals hij zich op aarde openbaarde. Hier spreekt een machtig goddelijke wezen. De aanblik van de **mensenzoon** was al adembenemend. Het **geluid van zijn spreken** wordt de profeet te veel. Dat kon Daniël niet meer verwerken en hij valt onmachtig ter aarde.

Een helpende hand raakt Daniël aan en helpt hem voorzichtig op te staan. Zien we hier een glimp van het karakter van Jezus Christus, zoals we Hij dat toonde gedurende zijn aardse bediening?

zeer gewenste man – of: beter – **gij hooggeachte man**

Wat een geweldige onderscheiding als een mens door Engel des Heren, als hoge vertegenwoordiger van zijn Vader, **hooggeachte man** genoemd wordt. Over niemand, behalve de profeet Daniël en Jezus Christus zelf (**mijn Zoon, de geliefde**) wordt zo in de Bijbel gesproken.

Daniël 10:12-14

¹² **Toen zei hij tegen mij: Wees niet bevreesd, Daniël, want vanaf de eerste dag dat u zich er met heel uw hart op toeleigde om inzicht te krijgen en om u te verootmoedigen voor het aangezicht van uw God, zijn uw woorden gehoord, en omwille van uw woorden ben ik gekomen.**

¹³ **De vorst van het koninkrijk Perzië stond eenentwintig dagen tegenover mij, maar zie, Michaël, een van de voornaamste vorsten, kwam om mij te helpen toen ik daar achterbleef bij de koningen van Perzië.**

¹⁴ **Ik ben gekomen om u inzicht te laten krijgen in wat uw volk in later tijd zal overkomen, want er is nog een visioen voor die dagen.**

Daniël had een groot verlangen om inzicht in de Raad Gods te verkrijgen. Dankzij zijn hoge status bij God – **gij hooggeachte man** – werd hem dat gegund. Maar hij diende zich eerst te **verootmoedigen**, dus te heiligen in gebed, voordat hem dat inzicht gegeven kon worden. Er staat niet dat zijn gebed verhoord wordt; dat was niet het geval. Hem werd inzicht gegeven in de Raad Gods.

Vers 13

De **vorst van het koninkrijk Perzië** is een hooggeplaatste afvallige engel, een demon dus. Dat is een handlanger van Satan die kennelijk de stuwende kracht achter het Medisch-Perzische rijk is. Er gebeurt dus veel meer tussen hemel en aarde, dan wij waarnemen. De strijd tussen goed en kwaad, tussen God en Satan, woedt ook op voor ons onzichtbare plaatsen. Paulus spreekt daarover in Efeziërs 6:10-18

Want wij hebben niet te worstelen tegen bloed en vlees, maar tegen de overheden, tegen de machten, tegen de wereldbeheersers dezer duisternis, tegen de boze geesten in de hemelse gewesten.

Deze demon steunde kennelijk **de koningen van Perzië**. Met succes, dat blijkt wel, want de hemelse persoon – *de Engel des HEEREN* (en dat is Jezus) – wordt **eenentwintig dagen** opgehouden en roept daarom de hulp van de aartsengel Michaël in. Het heeft er alle schijn van dat deze aartsengel de Engel des Heren, die de strijd aan het voeren is, aflost, waardoor Hij in staat is om de profeet Daniël te bezoeken. De Engel des Heren vertelt Daniël, waarom Hij gekomen is. Daniël wordt onthuld, wat er met zijn volk gaat gebeuren in **later tijd**, dus de in de toekomst. Later blijkt dat die periode loopt vanaf de tijd van Daniël tot op de wederkomst van Christus.

Daniël 10:15-17

¹⁵ **Toen hij in deze bewoordingen met mij sprak, hield ik mijn gezicht naar de aarde gericht en verstomde.**

¹⁶ **Maar zie, iemand, Die leek op de mensenkinderen, raakte mijn lippen aan. Toen opende ik mijn mond en ging spreken. Ik zei tegen Hem Die tegenover mij stond: Mijn Heere, vanwege het visioen hebben mij weeën overvallen, zodat ik geen kracht meer over heb.**

¹⁷ **Hoe kan de dienaar van deze mijn Heere dan spreken met U, mijn Heere? Want wat mij betreft, van nu af aan is er geen kracht meer in mij aanwezig en is er geen adem in mij overgebleven.**

Kennelijk wordt de profeet Daniël vervolgens de gehele profetie geopenbaard die we in hoofdstuk 11 in detail terugvinden. De strekking daarvan doet hem in grote smart ter aarde buigen en maakt hem sprakeloos (**verstomde**).

Het heilige, hemelse tafereel en de inhoud van de boodschap, is de profeet Daniël te veel. Nogmaals raakt de hand van de Engel des Heren hem aan, waardoor hij kracht ontvangt en weer kan spreken.

Daniël excuseert zich voor zijn onwetendheid, maar ook voor zijn status. Want hij wordt betrokken bij hemelse zaken die ver boven zijn vermogen gaan. Hij is een sterfelijk mens en een zo breed inzicht in Gods Raad, in zaken die de toekomst betreffen, is meer dan hij kan verwerken en overzien.

Daniël 10:18-20

¹⁸ **Toen raakte Hij Die het uiterlijk had als van een mens, mij opnieuw aan en Hij versterkte mij.**

¹⁹ **Hij zei: Wees niet bevreesd, zeer gewenste man! Vrede zij u. Wees sterk, ja, wees sterk. Terwijl Hij met mij sprak, werd ik versterkt en ik zei: Laat mijn Heere spreken, want U hebt mij versterkt.**

²⁰ **Toen zei hij: Weet u waarom ik naar u toe ben gekomen? Nu zal ik terugkeren om tegen de vorst van Perzië te strijden. En zodra ik vertrokken ben, zie, dan zal de vorst van Griekenland komen.**

Nogmaals ontvangt Daniël hemelse kracht. Dat doet denken aan Jezus Christus; waar Lucas 8:46 zegt:

Maar Jezus zeide: Iemand heeft Mij aangeraakt, want Ik heb kracht van Mij voelen uitgaan.

Er klinkt mededogen uit deze tekst. De Engel des Heren beseft heel goed dat Daniël zwaar aangeslagen is en troost hem. Ten tweede male ontvangt Daniël kracht en dan voelt hij zich sterk genoeg om de rest van de goddelijke openbaring aan te horen.

Dan gaat de hemelse afgezant verder met een ongewone mededeling. Want de strijd die in vers 13 werd beschreven blijkt nog niet beslist. De spreker – de verheerlijkte Jezus – moet terug en verder strijden, om de overwinning te kunnen behalen. Als die strijd is volbracht, doemt een nieuwe dreiging op: **de vorst van Griekenland**. Veel exegeten denken bij **de vorst van Griekenland** aan Alexander de Grote. Dat is echter onwaarschijnlijk, want deze wordt elders consequent koning genoemd. We hebben kennelijk, ook hier, te maken met een demon. Wel is het waarschijnlijk dat deze de koning van Griekenland steunde.

Daniël 10:21

²¹ **Ik zal u echter vertellen wat is opgetekend in het boek van de waarheid – al maakt niet één zich met mij sterk tegen hen, behalve uw vorst Michaël.**

Ondanks dat de hemelse vertegenwoordiger weinig tijd heeft, wordt de profeet Daniël inzicht in **het boek der waarheid** gegeven. Dat betreft de totale doelstelling van de Raad Gods.

De urgentie om terug te keren en de strijd van de demon weer aan te vatten, wordt in vers 21b nog eens onderstreept. Slechts **Michaël, uw vorst** is er om de Engel des HEEREN bij te staan, wat suggereert dat de krachtsverhoudingen in de strijd tegen de Satan en/of zijn trawanten, op dat moment kritische zijn.

Daniël 11:1

En ik, ik stond in het eerste jaar van Darius, de Mediër, hem terzijde als steun en toeverlaat.

Daniël biedt zich daarop aan, om de zaak van de Engel des HEEREN, Jezus Christus, te dienen en wordt alzo volgeling van Christus.